Douane
Ministerie van Financiën

Mededeling | Mei 2025

Mededeling nr.31

Vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie en Nieuw-Zeeland

31.1 Inleiding

In Publicatieblad serie L nr. 866 van 25 maart 2024 is de vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie (hierna: EU) en het Nieuw-Zeeland (Hierna: de vrijhandelsovereenkomst) gepubliceerd. De vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en Nieuw-Zeeland is in werking getreden op 1 mei 2024. Op grond van artikel 2.5 van deze vrijhandelsovereenkomst geldt een afschaffing of verlaging van invoerrechten voor goederen die voldoen aan de daarin opgenomen 'oorsprongsregels'.

Deze Mededeling gaat over die oorsprongsregels, en de voorwaarden die in acht moeten worden genomen om producten van preferentiële oorsprong uit Nieuw-Zeeland of de EU in het wederzijdse goederenverkeer – al dan niet binnen een tariefcontingent – vrij van of met verlaagde invoerrechten te kunnen importeren. Deze oorsprongsregels en voorwaarden zijn opgenomen in Hoofdstuk 3 van de vrijhandelsovereenkomst: 'Oorsprongsregels en oorsprongsprocedures' (artikelen 3.1 tot en met 3.30). Artikelen waarnaar in de tekst van deze Mededeling wordt verwezen, zijn – tenzij anders vermeld – opgenomen in dit hoofdstuk van de vrijhandelsovereenkomst.

31.2 Oorsprongsregels

Om producten als van oorsprong uit de EU of uit Nieuw-Zeeland te kunnen betitelen moeten ze volledig zijn verkregen, vervaardigd zijn uit uitsluitend materialen die zelf van oorsprong zijn, of, indien dat niet zo is, een toereikende be- of verwerking hebben ondergaan.

Het platform Access2Markets biedt in eenvoudige stappen een leidraad om de oorsprongsregels voor de producten in kwestie te bepalen: https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home#my-trade-assistant

Volledig verkregen

Volgens artikel 3.2 worden goederen als van oorsprong uit de EU of Nieuw-Zeeland beschouwd indien de goederen in Nieuw-Zeeland of in de EU volledig zijn verkregen volgens de bepalingen van artikel 3.4. In artikel 3.4 vindt u een opsomming van de producten die als volledig verkregen worden beschouwd. Producten die uitsluitend zijn vervaardigd uit volledig verkregen producten worden zelf ook als volledig verkregen beschouwd.

Vervaardiging uit uitsluitend oorsprongsmateriaal

Producten die in de EU of Nieuw-Zeeland zijn vervaardigd uit uitsluitend materialen die de oorsprong van die partij hebben, bijvoorbeeld omdat deze materialen daar volledig verkregen zijn of omdat zij daar een toereikende be- of verwerking hadden ondergaan, worden als van oorsprong uit die partij beschouwd. Wat onder materialen wordt verstaan, is opgenomen in artikel 3.1, letter d.

Toereikende productie

Producten die niet volledig zijn verkregen maar al dan niet gedeeltelijk zijn geproduceerd uit niet van oorsprong zijnde materialen, worden als van oorsprong beschouwd als zij in Nieuw-Zeeland of in de EU een toereikende be- of verwerking (de zgn. toereikende productie) hebben ondergaan volgens de voorwaarden die zijn gesteld in artikel 3.2, lid 1, letter c. Deze bepaling verwijst hiervoor naar Bijlage 3-B (Productspecifieke oorsprongsregels).

DO 137 - 12*1FD

In Bijlage 3-B vindt u per product de vereiste be- of verwerkingen die de niet van oorsprong zijnde materialen moeten ondergaan om aan het te exporteren eindproduct de oorsprong te verlenen (de product specifieke oorsprongsregels ofwel de zgn. lijstregels).

Uit artikel 3.2, lid 2 volgt dat een product dat is geproduceerd uit niet van oorsprong zijnde materialen maar door toereikende productie als van oorsprong wordt beschouwd, zonder beperkingen als materiaal kan worden gebruikt bij de productie van een ander product. Er behoeft dan niet opnieuw rekening te worden gehouden met het gedeelte aanvankelijk niet van oorsprong zijnde materialen.

31.3 Ontoereikende productie

In artikel 3.6 zijn de bewerkingen opgesomd die, alleen of in combinatie, als onvoldoende worden beschouwd om aan een product de oorsprong te verlenen (de zgn. ontoereikende productie). Dit houdt in dat wanneer er bij de vervaardiging van een product enkel niet van oorsprong zijnde materialen worden gebruikt, maar de bewerking die plaatsvindt niet verder gaat dan de in dit artikel opgenomen bewerkingen, er geen sprake is van een toereikende productie waarmee preferentiële oorsprong wordt verkregen.

31.4 Tolerantieregel

Niet van oorsprong zijnde materialen die niet aan de voorwaarden van Bijlage 3-B voldoen, mogen toch worden gebruikt bij de productie van een product als is voldaan aan de in artikel 3.5 genoemde voorwaarden. Deze houden het volgende in:

– de totale waarde van de gebruikte niet van oorsprong zijnde materialen bedraagt niet meer dan 10% van de prijs af fabriek van het eindproduct, met uitzondering van producten uit de hoofdstukken 50 tot en met 63 van het Geharmoniseerd Systeem, waarvoor de toleranties genoemd in Aantekeningen 7 en 8 van Bijlage 3-A (Aantekeningen bij de productspecifieke oorsprongsregels) gelden.

Daarnaast geldt dat, indien er een maximumpercentage is opgenomen in de lijstregel in Bijlage 3-B, deze door toepassing van tolerantie niet mogen worden overschreden.

De tolerantieregel kan niet worden toegepast op volledig verkregen producten zoals beschreven in artikel 3.4. De tolerantieregel kan echter wel toegepast worden voor het totaal van de materialen gebruikt bij de vervaardiging van een product waarvoor de lijstregel in Bijlage 3-B vereist dat alle materialen volledig verkregen zijn.

31.5 Cumulatie van de oorsprong

Bilaterale cumulatie

Volgens artikel 3.3, lid 1 wordt een product van oorsprong uit de EU beschouwd als van oorsprong zijnde uit Nieuw-Zeeland, wanneer dat product daar als materiaal bij de productie van een ander product wordt gebruikt (en vice versa). De toegepaste be- of verwerkingen moeten dan wel verder gaan dan de ontoereikende productie- handelingen zoals neergelegd in artikel 3.6.

Volledige cumulatie

Op grond van artikel 3.3, lid 2 kan de exporteur in de EU of Nieuw-Zeeland bij de vervaardiging van een product rekening houden met de productiehandelingen die hebben plaatsgevonden in de andere verdragspartij. Dit betekent dat om uiteindelijk te beoordelen of het eindproduct volgens de lijstregels van Bijlage 3-B de oorsprong Nieuw-Zeeland heeft verkregen, productiehandelingen die niet van oorsprong zijnde materialen in de EU al hadden ondergaan maar die nog niet leidden tot het verkrijgen van de oorsprong, kunnen worden opgeteld bij de productiehandelingen die daarna nog in Nieuw-Zeeland hebben plaatsgevonden. Hetzelfde geldt voor bewerkingen van derde landen materialen in de EU waarbij rekening kan worden gehouden met de productiehandelingen die reeds in Nieuw-Zeeland hebben plaatsgevonden.

Artikel 3.3, lid 3 geeft aan dat artikel 3.3, lid 2 niet van toepassing is indien de toegepaste productiehandelingen niet verder gaan dan de ontoereikende productie zoals opgenomen in artikel 3.6.

Volledige cumulatie – Leveranciersverklaring

Om te kunnen aantonen welke productiehandelingen al hebben plaatsgevonden, moet gebruik worden gemaakt van een leveranciersverklaring (of equivalent document) voor de niet van oorsprong zijnde materialen die zijn be- of verwerkt, zoals volgt uit artikel 3.3, lid 4. In Bijlage 3-D is opgenomen welke informatie een leveranciersverklaring dient te bevatten.

31.6 Boekhoudkundige scheiding

Als hoofdregel geldt, zoals voor iedere preferentiële regeling, dat van oorsprong zijnde en niet van oorsprong zijnde materialen en producten tijdens hun opslag fysiek dienen te worden gescheiden om hun preferentiële oorsprong niet te verliezen. Artikel 3.13 geeft aanwijzingen tot de administratieve scheiding van onderling verwisselbare van oorsprong zijnde en niet van oorsprong zijnde identieke materialen en bepaalde (zie artikel 3.13, lid 4) producten, zonder dat deze materialen en producten fysiek van elkaar gescheiden hoeven te blijven tijdens de opslag.

Als onderling verwisselbare materialen en producten worden beschouwd: materialen en producten van dezelfde soort en handelskwaliteit, met dezelfde technische en fysische kenmerken die ten behoeve van het bepalen van de oorsprong niet van elkaar te onderscheiden zijn (zie artikel 3.13, lid 1).

Dit betekent dat als van oorsprong zijnde en niet van oorsprong zijnde onderling vervangbare materialen worden gebruikt bij de productie van een product, de vaststelling van de oorsprong van die onderling vervangbare materialen niet hoeft te gebeuren door elk specifiek onderdeel vervangbaar materiaal afzonderlijk fysiek te identificeren, maar kan de vaststelling gebeuren op basis van een in de EU of Nieuw-Zeeland geaccepteerd voorraadbeheersysteem.

Voor de bepaalde onderling vervangbare producten van oorsprong geldt dat deze, na gezamenlijke opslag met producten die niet van oorsprong zijn, met behoud van hun oorsprong (onbewerkt) kunnen worden geleverd binnen de EU.

Een in Nederland geaccepteerd voorraadbeheersysteem moet ten minste:

a) te allen tijde waarborgen dat niet meer producten de oorsprong verkrijgen dan het geval zou zijn wanneer de onderling vervangbare materialen of producten fysiek gescheiden waren;
b) de hoeveelheid van oorsprong zijnde en niet van oorsprong zijnde materialen of producten aangeven, met inbegrip van de data waarop die materialen of producten aan de voorraad zijn toegevoegd en, indien vereist door de desbetreffende oorsprongsregel, de waarde van die materialen of producten;
c) aangeven hoeveel onderling vervangbare producten of hoeveel met onderling vervangbare materialen geproduceerde producten zijn geleverd aan klanten die een bewijs van oorsprong in een partij vereisen om aanspraak te kunnen maken op preferentiële behandeling onder deze overeenkomst, en aan klanten die dat bewijs niet vereisen; en
d) aangeven of voldoende producten van oorsprong in voorraad waren om de verklaring van oorsprong te staven.

31.7 Geretourneerde goederen

Wanneer goederen met de oorsprong EU of Nieuw-Zeeland dat grondgebied verlaten en geëxporteerd worden naar een derde land, dan worden deze goederen op grond van artikel 3.14 bij terugkeer in de EU of Nieuw-Zeeland beschouwd als niet van oorsprong zijnde, tenzij kan worden aangetoond dat:

a) de geretourneerde goederen dezelfde goederen zijn als de uitgevoerde goederen; en
b) deze goederen geen bewerkingen hebben ondergaan, behalve deze die noodzakelijk waren om de staat van de goederen te behouden terwijl zij in het derde land waren of terwijl zij geëxporteerd werden.

31.8 Vervoer van goederen van oorsprong via een derde land ('niet-wijziging')

Artikel 3.15 bevat de voorwaarden waaronder zendingen bestaande uit goederen van oorsprong via een derde land kunnen worden vervoerd zonder dat de oorsprong van de goederen hierdoor verloren gaat.

De voorwaarden hierbij zijn dat de goederen tijdens hun verblijf in het derde land onder toezicht zijn gebleven van de lokale douaneautoriteiten en geen andere behandelingen hebben ondergaan dan die ter behoud van de goede staat van de goederen. Het is toegestaan om, voorafgaand aan de invoer, markeringen, labels, zegels of andere documenten te plaatsen op de goederen om te verzekeren dat er aan de specifieke interne regelgeving van de importerende partij wordt voldaan. Producten en zendingen mogen onderweg worden opgeslagen en tentoongesteld, en zendingen kunnen worden gesplitst mits dit plaatsvindt door of onder de verantwoordelijkheid van de exporteur. Bij alles geldt dat de goederen te allen tijde onder toezicht van de lokale douaneautoriteiten moeten zijn gebleven.

Op grond van artikel 3.15, lid 4 kan de Douane bij twijfel over de nakoming van bovengenoemde voorwaarden de aangever vragen om bewijs te leveren van het voldoen aan de voorwaarden. Dit bewijs kan met alle middelen geleverd worden, bijvoorbeeld door middel van transportdocumenten zoals een bill of lading, of door feitelijk of concreet bewijs gebaseerd op markering of nummering van pakketten of elk bewijs gerelateerd aan de goederen zelf. Ook kan er een non-manipulatieverklaring worden overgelegd.

31.9 Verzoek om toepassing preferentiële tariefbehandeling

Als de goederen van oorsprong zijn uit de andere partij, dan kan de importeur op grond van artikel 3.16 bij de invoer in de EU of Nieuw-Zeeland een verzoek doen om preferentiële tariefbehandeling. Dit verzoek kan gedaan worden op basis van *importer's knowledge* (de aan de importeur bekende informatie dat het product van oorsprong is – zie 31.10) of door gebruikmaking van een door de exporteur opgesteld attest van oorsprong waaruit blijkt dat het product van oorsprong is (zie 31.11). De importeur is verantwoordelijk voor de juistheid van het verzoek om preferentiële tariefbehandeling en voor de naleving van de voorwaarden.

Verzoek om terugbetaling

De importeur kan op grond van artikel 3.17 een verzoek om terugbetaling indienen bij de Douane wanneer bij het in het vrije verkeer brengen van de goederen geen gebruik is gemaakt van het preferentiële tarief. Het verzoek mag niet later worden ingediend dan drie jaar na de datum van invoer. De importeur moet het bewijs verstrekken en de betreffende goederen moeten op het moment van invoer aan alle van toepassing zijnde oorsprongsregels hebben voldaan.

31.10 Bewijs van oorsprong – Importer's knowledge

Importer's knowledge stelt de importeur in staat om op basis van zijn eigen kennis over de oorsprong van de goederen een aanvraag te doen voor preferentiële tariefbehandeling. Ingevolge artikel 3.20 dient de aan de importeur bekende informatie dat de goederen van oorsprong zijn gebaseerd te zijn op documenten of andere bewijsmiddelen waaruit blijkt dat het product van oorsprong is en is voldaan aan alle voorwaarden van de overeenkomst. Deze documenten komen veelal (in)direct van de fabrikant / exporteur in de partij van uitvoer.

Bij een beroep op *importer's knowledge* is de importeur zelf volledig verantwoordelijk voor het (kunnen) aantonen van de oorsprong van de goederen. De importeur moet dan ook zeker zijn dat met behulp van de kennis aangetoond kan worden dat aan alle voorwaarden wordt voldaan. Er is geen vergunning of registratie nodig voor het gebruik van *importer's knowledge*.

De importeur die een beroep doet op *importer's knowledge* is op basis van Nederlandse regelgeving verplicht om alle gegevens waaruit blijkt dat het product voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van de oorsprongsstatus zeven jaar te bewaren. In artikel 3.23, lid 2 is opgenomen welke informatie door de douane-autoriteiten kan worden opgevraagd ter verificatie van het beroep op *importer's knowledge*. Indien dit nodig is voor de vaststelling voor de oorsprong van de goederen, kan in een daarop volgend verzoek door de douaneautoriteiten nog om aanvullende informatie worden verzocht bij de importeur. De autoriteiten in de partij van uitvoer worden in dit geval niet betrokken bij de verificatie.

Het verzoek om de toepassing van een preferentiële tarief-behandeling op basis van *importer's knowledge* kan op grond van artikel 3.25 worden geweigerd, indien de importeur niet binnen drie maanden na het eerste verzoek om informatie een antwoord heeft verstrekt, of de door de importeur verstrekte informatie niet volstaat om te bevestigen dat het product van oorsprong is. Ook wanneer niet binnen drie maanden op een aanvullend verzoek om informatie wordt gereageerd, of indien ook die verstrekte informatie niet volstaat om de preferentiële oorsprong te bevestigen, kan de preferentiële tariefbehandeling worden geweigerd.

Let op!
Als bij controle door de Douane blijkt dat de importeur niet de benodigde informatie heeft verstrekt dan weigert de Douane de preferentie. De importeur betaalt de gebruikelijke invoerrechten.

Bent u importeur en twijfelt u of u alle benodigde informatie hebt? Kan of wil de exporteur u die informatie niet geven? Dan adviseren we u om niet importers knowledge in te vullen en te gebruiken voor de aangifte. Vraag de exporteur om voor u een attest van oorsprong op te maken en geef dat aan in de aangiftes.

Verzoek om toepassing van preferentiële tariefbehandeling
Doet u op grond van *importer's knowledge* een verzoek om preferentiële tariefbehandeling? Vul de aangifte voor het vrije verkeer dan zo in:
- 'NZ' in gegevenselement 16 08 Land van Oorsprong
- Preferentiecode '300' in gegevenselement 14 11 preferentiële oorsprong

In het gegevenselement 12 03 Bewijsstuk onder soort vermeldt u de volgende bescheidcode:
- U 122 Aan de importeur bekende informatie (artikel 3.16, lid 2, onder b), van de Vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie en Nieuw-Zeeland)

Importer's knowledge kan ook als basis dienen voor een aanvraag van oorsprongscontingenten.

31.11 Bewijs van oorsprong – Attest van oorsprong

Voor het opstellen van een attest van oorsprong (statement on origin) is gekozen voor een systeem van certificering door de exporteur zelf. Ter identificatie van de exporteur wordt in de EU overeenkomstig artikel 68 van de Uitvoeringverordening bij het Douane- wetboek van de Unie (UVo.DWU) gebruikgemaakt van het stelsel van Geregistreerde Exporteur (Registered Exporter, hierna: REX).

Nieuw-Zeeland heeft ervoor gekozen om zijn exporteurs middels een Customs Client Code van de douaneautoriteiten te identificeren.

Uitvoer naar Nieuw Zeeland met EU oorsprong
- voor zendingen bevattende goederen van oorsprong met een waarde van meer dan EUR 6.000 dienen exporteurs zich bij de douaneautoriteiten van de lidstaat waar zij zijn gevestigd te laten registreren als REX. Na registratie mogen zij attesten van oorsprong opstellen bij de export van goederen van EU oorsprong, waarin zij hun REX nummer ook dienen te vermelden;
- voor zendingen met een waarde van niet meer dan EUR 6.000 gelden deze verplichtingen niet. Het is in dat geval dus niet nodig dat de exporteur beschikt over een registratie als REX om een attest van oorsprong te mogen opstellen.

Geregistreerde exporteur (REX)
Een Nederlandse exporteur hoeft zich maar één keer als REX te laten registreren. Deze registratie kan hij gebruiken voor alle preferentiële regelingen waarin is bepaald dat het oorsprongs-bewijs moet worden opgesteld door een geregistreerde exporteur. Een exporteur hoeft dus niet voor alle regelingen apart als REX te worden geregistreerd. Het is ook niet nodig om een bestaande REX registratie te laten 'uitbreiden'.

Een Nederlandse exporteur kan zich als REX laten registreren via het Customs Trader Portal. Meer informatie over het stelsel van de Geregistreerde Exporteur (REX) vindt u op de website van de Douane.

In Nieuw-Zeeland geregistreerde exporteurs
Nieuw-Zeelandse exporteurs dienen zich in de regel te registreren voor een Customs Client Code bij zendingen met een waarde hoger dan NZD 1000. Nieuw-Zeelandse individuen die zendingen met een waarde hoger dan NZD 1000 exporteren, beschikken in de regel over een Customs Client Code. Customs Client Codes bestaan uit acht cijfers gevolgd door één letter.

Attest van oorsprong
Een attest van oorsprong mag op grond van artikel 3.18, lid 1 opgesteld worden door een exporteur op basis van informatie waaruit blijkt dat een product van oorsprong is. De exporteur is verantwoordelijk voor de juistheid van het attest en moet in staat zijn om op verzoek van de douaneautoriteiten van de exporterende partij de onderliggende bewijsstukken waarmee de oorsprong kan worden aangetoond, te overleggen. Zie voor meer informatie over het bewaren van deze bewijsstukken paragraaf 31.13.

Exporteurs in de Europese Unie vermelden in het attest van oorsprong dat de goederen de 'Europese Unie' of de 'EU' als preferentiële oorsprong hebben en dus niet een specifieke EU-lidstaat. Exporteurs in Nieuw-Zeeland vermelden in het attest van oorsprong dat de goederen 'New Zealand', 'NZ' or 'Aotearoa' als preferentiële oorsprong hebben.

> **Let op!**
> Een dubbele indicatie van de preferentiële oorsprong (bijvoorbeeld: EU/NZ) is niet toegestaan.

Document
Een attest van oorsprong kan door de exporteur, gevestigd in de andere partij, worden gesteld op een factuur of ander document, dat het betreffende product voldoende specifiek omschrijft om het aan de hand daarvan te kunnen identificeren. Op dit document moet ook duidelijk staan vermeld wie de exporteur is die het attest van oorsprong opstelt. Veelal wordt hiervoor de factuur, de paklijst of een afleverbon gebruikt.

Onder de overeenkomst bestaat geen vereiste met betrekking tot de identiteit of de plaats van vestiging van de persoon die de factuur of enig ander document afgeeft. Dit volgt duidelijk uit de voetnoot bij artikel 3.18. Een derde kan dus het document opmaken, zelfs in een derde land. Van belang is wel dat het attest van oorsprong door de exporteur zelf wordt opgesteld op dat document.

Tekst
De tekst van het attest van oorsprong in de verschillende te gebruiken talen is opgenomen in Bijlage 3-C. In de EU mag bij export één van de taalversies uit Bijlage 3-C worden gebruikt. Nederlandse exporteurs wordt echter geadviseerd uitsluitend de versie in de Engelse taal te gebruiken:

"[For multiple shipments]: Period from _____ to _____ (1)

The exporter of the products covered by this document (Exporter Reference No ... (2)) declares that, except where otherwise clearly indicated, the products are of ... (3) preferential origin.

..... *(Place and date)(4)*
..... *(Name of the exporter)*

(1) Alleen op te nemen in geval van het gebruik van één attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen. Zie ook paragraaf 31.12.
(2) Aanvullen met het nummer van de exporteur. Voor exporteurs in de EU betreft dit het REX nummer van de geregistreerde exporteur, wat in voorkomende gevallen vermeld dient te worden. Voor exporteurs uit Nieuw-Zeeland is dit een Customs Client Code van de Douane.
(3) Oorsprong van het product aangeven: the European Union of New Zealand. De afkortingen EU of NZ zijn ook toegestaan.
(4) Plaats en datum van afgifte mogen worden weggelaten indien deze informatie ook elders op het document vermeld staat.

Het attest van oorsprong hoeft niet te worden ondertekend. Plaats en datum kunnen achterwege blijven indien de informatie al op het document is aangegeven, mits het overeenstemt met de plaats en datum van het attest van oorsprong. Indien het attest van oorsprong niet voor meerdere zendingen is bestemd, dan moet er geen geldigheidsperiode worden opgenomen (zie voetnoot 1 bij Bijlage 3-C)

Geldigheidsduur
Volgens artikel 3.18, lid 3 is een attest van oorsprong twaalf maanden geldig vanaf de datum waarop het is opgesteld. Binnen deze termijn kan bij de invoer verzocht worden om toepassing van het preferentiële tarief.

Ingeval de geldigheidsduur van het attest van oorsprong verstrijkt tijdens de opslag van de goederen onder douanetoezicht in Nederland, wordt de geldigheid 'bevroren'. Zie hiervoor het Handboek Douane, onderdeel 8.00.00 Preferentiële oorsprong en herkomst, paragraaf 6.4.1 en 7.3.4. De aangifte voor het in het vrije verkeer brengen na het beëindigen van de opslag kan, om hier gebruik van te maken, in deze situatie uitsluitend in Nederland worden gedaan.

Vervangen
Een attest van oorsprong mag worden vervangen of gesplitst. De wettelijk basis voor het vervangen en splitsen van het attest van oorsprong in de EU staat niet in de in de overeenkomst, maar in artikel 69 UVo. DWU.

Op grond van artikel 69, lid 1 UVo.DWU kan het initiële attest van oorsprong door één of meer vervangende bewijzen van oorsprong worden vervangen om alle of een deel van deze producten naar een andere plaats in de EU te zenden. Het initiële attest van oorsprong mag alleen worden vervangen als de producten nog niet voor het vrije verkeer zijn vrijgegeven en de producten onder toezicht van een douanekantoor in de EU zijn geplaatst.

Op grond van artikel 69, lid 2 van de UVo.DWU mag het vervangende bewijs van oorsprong onder voorwaarden worden afgegeven in dezelfde vorm als het oorspronkelijke oorsprongsdocument, of in de vorm van een vervangend attest van oorsprong als bedoeld in artikel 101 van de UVo.DWU.

Verzoek om toepassing van preferentiële tariefbehandeling
Doet u op grond van een attest van oorsprong een verzoek om preferentiële tariefbehandeling? Vul de aangifte voor het vrije verkeer dan zo in:
– 'NZ' in gegevenselement Land van Oorsprong
– Preferentiecode '300' in gegevenselement preferentiële oorsprong

In het gegevenselement 12 03 Bewijsstuk onder soort vermeldt u de volgende bescheidcode:
– U120 Attest van oorsprong (artikel 3.16, lid 2, onder a), en artikel 3.18, lid 4, onder a), van de Vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie en Nieuw-Zeeland)

Om in de douaneaangifte voor het vrije verkeer naar het attest van oorsprong te verwijzen, vermeldt de aangever onder het gegevenselement Bewijsstuk het documentnummer waarop de verklaring is gesteld. Daarnaast dient de datum van afgifte van de oorsprongsverklaring te worden vermeld volgens het format 'jjjjmmdd'.

31.12 Attesten van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen

Een attest van oorsprong kan op grond van artikel 3.18, lid 4 worden afgegeven per zending of voor meerdere zendingen van identieke goederen. Een attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen die bij dezelfde exporteur worden afgenomen, heeft als voordeel dat er niet voor iedere zending een apart attest van oorsprong hoeft te worden opgesteld.

Een dergelijk attest dient opgesteld te worden op een handelsfactuur of enig ander document dat betrekking heeft op de eerste uitvoer van de identieke goederen. Bij 'identieke goederen' moet het gaan om producten die in ieder opzicht gelijk zijn aan die in de productomschrijving op het eerste document waarop het attest is opgesteld, en zij moeten hun oorsprong op gelijke wijze verkrijgen. Voor het kunnen afgeven van een attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen, is het dus van belang dat de productomschrijving op de betreffende documenten zo specifiek mogelijk is.

De relevante periode waarop het attest van toepassing is – aangeduid met een start- en einddatum – dient te worden vermeld in het attest van oorsprong (zie voetnoot 1 van bijlage 3-C). De maximale periode bedraagt twaalf maanden. Binnen de voorgeschreven periode dienen alle zendingen waarop het attest betrekking heeft ingevoerd te zijn. De datumnotatie bestaat uit de dag, de maand en het jaar (*dd/mm/jjjj*), waarbij de maand ook vol uitgeschreven kan worden. Indien de dag, maand of het jaartal ontbreekt in de datumnotatie, kan het attest niet dienen voor preferentiële tariefbehandeling, omdat de periode niet exact is vastgelegd.

> **Let op!**
> De opmaakdatum van het attest van oorsprong moet ook worden opgenomen, tenzij deze datum overeenstemt met de datum van het document waarop het attest is opgesteld.

Een attest voor meerdere zendingen kan ook achteraf opgesteld worden. De importeur kan dit attest dan na invoer overleggen in een terugbetalingsverzoek. Het is niet toegestaan dat een importeur al een aanvraag doet voor preferentiële tariefbehandeling zonder dat er een geldig attest is opgesteld. Daarnaast kan de startdatum nooit vóór 1 mei 2024 liggen, omdat de vrijhandelsovereenkomst toen nog niet van toepassing was.

Wanneer de importeur door de exporteur wordt geïnformeerd dat de voorwaarden voor het gebruik van een attest voor meerdere zendingen niet langer van toepassing zijn of dat het attest per vergissing is opgesteld, mag hij dit niet langer gebruiken om aanspraak te maken op de preferentiële tariefbehandeling voor de betrokken zendingen en moet hij de Douane hiervan in kennis stellen.

Voor het kunnen afgeven van een attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen is een REX-registratie vereist zodra één van de zendingen een waarde heeft van meer dan EUR 6.000. Het is daarom aanbevolen om het REX-nummer op te nemen in het attest van oorsprong voor meerdere zendingen, ook al is de waarde van de eerste zending lager dan dat grensbedrag.

Tijdens de geldigheidstermijn van het attest van oorsprong dient de importeur – naast het attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen – de bewijsmiddelen te bewaren waaruit blijkt dat de betreffende goederen identiek zijn aan de goederen waarop het initiële attest van oorsprong betrekking had. In Nederland is de wettelijk verplichte bewaartermijn op 7 jaar gesteld. Deze gaat lopen op de datum dat de geldigheidstermijn van het attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen eindigt.

Verzoek om toepassing van preferentiële tariefbehandeling
Doet u op grond van een attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen een verzoek om preferentiële tariefbehandeling? Vul de aangifte voor het vrije verkeer dan zo in:
– 'NZ' in gegevenselement Land van Oorsprong
– Preferentiecode '300' in gegevenselement preferentiële oorsprong

In het gegevenselement 12 03 Bewijsstuk onder soort vermeldt u de volgende bescheidcode:
– U121 Attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke producten (artikel 3.16, lid 2, onder a), en artikel 3.18, lid 4, onder b), van de Vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie en Nieuw-Zeeland)

Om in de douaneaangifte voor het vrije verkeer naar het attest van oorsprong te verwijzen, vermeldt de aangever onder het gegevenselement Bewijsstuk het documentnummer waarop de verklaring is gesteld. Daarnaast dient de datum van afgifte van de oorsprongsverklaring te worden vermeld volgens het format 'jjjjmmdd'.

31.13 Bewaarplicht bewijsstukken en overige gegevens

Op grond van artikel 3.21 moet iedere importeur die verzoekt om een preferentiële tariefbehandeling de daaraan ten grondslag liggende bewijzen en gegevens minimaal drie jaar bewaren. In Nederland geldt hiervoor een bewaartermijn van zeven jaar. Indien het verzoek op een attest van oorsprong is gebaseerd, moet het door de exporteur opgestelde attest van oorsprong bewaard worden. Wanneer *importer's knowledge* wordt toegepast, moeten alle gegevens waaruit blijkt dat het product voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van de preferentiële oorsprong worden bewaard.

Iedere exporteur die een attest van oorsprong heeft opgesteld bewaart een kopie van dat attest en alle overige gegevens waaruit blijkt dat het product aan de voorwaarden voor het verkrijgen van de oorsprongsstatus voldoet. In Nederland geldt hiervoor een bewaartermijn van zeven jaar. Wanneer een exporteur een attest van oorsprong heeft opgesteld op basis van een schriftelijke (leveranciers-)verklaring van zijn leverancier, dan moet de exporteur ook deze leveranciersverklaring bewaren. Vervolgens dient de leverancier alle daarvoor relevante gegevens (bewijsstukken) die als basis dienen voor de leveranciersverklaring ook tenminste zeven jaar bewaren.

31.14 Deelzendingen

Artikel 3.18, lid 5 voorziet in de mogelijkheid om producten in deelzendingen te kunnen importeren met gebruikmaking van één enkel attest van oorsprong. Het gaat hierbij dan om gedemonteerde of niet-gemonteerde producten in de zin van algemene regel 2, onder a) van het Geharmoniseerd Systeem die onder de afdelingen XV tot en met XXI vallen. De importeur moet er om verzoeken en de douaneautoriteiten van het land van invoer stellen de voorwaarden. Het bewijs van oorsprong moet bij de douaneautoriteiten worden ingediend bij de eerste deelzending.

31.15 Uitzondering voor het bewijs van oorsprong: kleine zendingen en reizigersbagage

Een bewijs van oorsprong is op grond van artikel 3.22 niet vereist om de oorsprong van producten aan te tonen en gebruik te maken van een preferentiële tariefbehandeling als het gaat om kleine zendingen van private personen naar private personen of om producten in de persoonlijke bagage van een reiziger (reizigersbagage). Het mag dan dus niet gaan om handelsverkeer.

Invoer die sporadisch is en slechts bestaat uit producten voor persoonlijk gebruik van de ontvangers of reizigers of hun families wordt niet gezien als handelsverkeer indien uit de aard en hoeveelheid van de producten duidelijk blijkt dat er geen commercieel doel aan verbonden is. De totale waarde van deze producten mag bij invoer in de EU niet meer bedragen dan EUR 500 in het geval van kleine zendingen, en niet meer dan EUR 1.200 wanneer het producten zijn die deel uitmaken van reizigersbagage.

Deze uitzondering geldt niet voor producten waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat deze deel uitmaken van een reeks invoerzendingen en slechts afzonderlijk zijn ingevoerd om de vereisten van het aantonen van de oorsprong te ontwijken.

Bij invoer in Nieuw-Zeeland geldt voor het niet te hoeven overleggen van een oorsprongsbewijs een limiet van NZD 1.000.

31.16 Overgangsbepalingen voor doorvoer of opslag van producten

Er is een mogelijkheid om op grond van artikel 3.29 gebruik te maken van een preferentiële tariefbehandeling onder de vrijhandelsovereenkomst bij de invoer van goederen die vóór de inwerkingtreding van de vrijhandelsovereenkomst werden uitgevoerd uit Nieuw-Zeeland en die zich op de datum van de inwerkingtreding van de vrijhandelsovereenkomst nog in vervoer of onder douanetoezicht binnen de EU bevinden (en vice versa). Dan geldt wel dat de goederen van oorsprong moeten zijn uit Nieuw-Zeeland en dat bij invoer in de EU de oorsprong moet kunnen worden aangetoond. Deze overgangsbepaling duurt tot 1 mei 2025. Binnen die termijn moet een verzoek om een preferentiële tariefbehandeling worden ingediend voor de betreffende goederen.

31.17 Meer informatie

Indien u naar aanleiding van deze Mededeling vragen heeft, kunt u via e-mail contact opnemen met de helpdesk van het Landelijk Oorsprong Team.

E-mail: helpdesk.oorsprongszaken@douane.nl